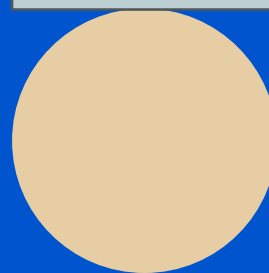

Attraktive erhvervskandidat-uddannelser: Hvad skal der til?

Fra reform til virkelighed: succeskriterier for de nye fleksible erhvervskandidatuddannelser

Som led i kandidatreformen 2025 skal universiteterne udbyde nye fleksible erhvervskandidater, som skal udgøre 20% af kandidatproduktionen i 2030. Erhvervskandidaterne kan tilrettelægges på to måder. Enten med arbejde og studie sideløbende gennem hele uddannelsen, som er normeret til 75 eller 120 ECTS og i nogle tilfælde et sted derimellem. Alternativt som en kombinationserhvervskandidat, hvor uddannelsen indledes med 30 eller 60 ECTS på fuld tid og derefter fortsætter på deltid med sideløbende arbejde som en del af en samlet uddannelse på 75, 90 eller 120 ECTS.

De foreslåede ændringer vil dermed indebære, at universiteterne vil kunne udbyde erhvervskandidatuddannelser på mere fleksible vilkår end i dag med en normering på 75 til 120 ECTS-point. Der kan være flere barrierer for at skabe en attraktiv erhvervskandidat for både studerende og arbejdsgiver, fx økonomi, arbejdstid, tvivl om ansættelsesvilkår, tid til faglighed, opnåede kompetencer osv.

Nedenstående huskeliste er en hjælp til studieledere og andre på universiteterne, som skal have dialog med virksomhederne om udformningen af erhvervskandidater, så der skabes de bedst mulige vilkår for de studerende, attraktive muligheder for arbejdsgivere, og at loven overholdes. Det vil i sig selv være et formål at skabe et tilbud, der skiller sig ud fra de traditionelle kandidatuddannelser.

For at gøre erhvervskandidatuddannelsen til et attraktivt valg for de studerende er det derfor vigtigt at tydeliggøre, hvad der adskiller den fra en traditionel kandidat. Udover kombinationen af studie og relevant arbejde kan dette eksempelvis være en særlig faglig profil, specifikke kompetencer målrettet arbejdsmarkedets behov eller muligheder for praktisk læring og netværksopbygning, som ikke findes i en ordinær kandidatuddannelse.

Hvis der ikke er klare fordele ved erhvervskandidaten, kan man ende med, at de studerende vælger de mere velkendte kandidatuddannelser eller de nye korte for hurtigere at blive færdige samt få SU.

Faglighed

1) Differentiering – hvad gør erhvervskandidaten særlig?

Gør det klart, hvad der fagligt, socialt og professionelt adskiller erhvervskandidaten fra en almindelig kandidat. Det kan være en særligt fokuseret faglig retning, kompetencer direkte målrettet arbejdsmarkedet, kombinationen af arbejde og studie eller praksisnær læring. Hensigten er at skabe et tydeligt attraktivt tilbud, så de studerende ser konkrete fordele ved erhvervskandidaten og har lyst til at vælge denne frem for en almindelig kandidat, som for nogle kan opfattes som mere åbenlyst fordelagtige.

2) Virksomhedernes uddannelsesforpligtelse¹

Afstem forventningerne til virksomhedernes uddannelsesforpligtelse, selvom ECTS-point gives af universitetet, herunder at virksomheder stiller fagligt relevante og meningsfulde opgaver til rådighed understøtter læring og kompetenceudvikling samt anerkender, at den studerende er under uddannelse og ikke alene er deltidsansat.

3) Optag og rekruttering²

Optag og rekruttering bør foretages med henblik på at skabe en

¹ ... senest ved studiestart skal foreligge dokumentation for, at virksomhed og studerende er bekendt med formål og vilkår for at indgå i et erhvervskandidatforløb, og at der skal foreligge en beskrivelse af sammenhæng mellem ansættelse, uddannelse og forventede arbejdstid.

Universitetets fastsættelse af tidsrammen vil skulle tage højde for, at en erhvervskandidatuddannelse skal tilrettelægges med den nødvendige fleksibilitet i forhold til de studerendes hverdag med både arbejde og uddannelse, men også med hensyntagen til, at der skal være den nødvendige fremdrift og faglige progression i uddannelsen, så de studerendes faglige viden ikke bliver forældet. Det vil kunne indebære, at tidsrammen for en erhvervskandidatuddannelse på 120 ECTS-point f.eks. vil kunne fastsættes til 6 år, mens tidsrammen for en erhvervskandidatuddannelse på 75 ECTS-point f.eks. vil kunne fastsættes til 4 år.

² Udover opfyldelse af de faglige adgangskrav forudsætter optagelse på en erhvervskandidatuddannelse, at ansøgeren enten har en dokumenteret ansættelsesaftale med en offentlig eller privat arbejdsgiver om sideløbende relevant beskæftigelse på baggrund af en relevant bacheloruddannelse eller anden relevant dansk eller udenlandsk uddannelse på samme niveau, svarende til mindst 25 timer om ugen i gennemsnit (årsnorm), eller at ansøgeren er iværksætter med en faglig relevant selvstændig virksomhed, der har omsætning og indtægtsgivende aktiviteter, eller er tilknyttet et offentligt eller privat iværksætttermiljø.

overskuelig og realistisk proces for både studerende, universiteter og virksomheder, herunder at det er tydeligt hvornår den studerende er optaget på uddannelsen, hvornår der forventes at være en ansættelse på plads samt hvilken rolle universiteterne spiller i understøttelsen af jobmatch.

4) Fleksibilitet

Det er vigtigt, at både universitet og virksomhed har øje for, at der skabes rum til uddannelse ved siden af ansættelsen. Ikke kun på papiret. Studerende må ikke havne i et krydspres, når hverdagen melder sig, hvis virksomhedens drift pludselig kalder på flere timer. Studerende skal have de facto tid til studier, opgaveskrivning, eksamenslæsning mv.

Det bør overvejes på den enkelte uddannelse og arbejdsplads, om undervisningen mest fordelagtigt kan ligge i blokke eller ligge med et fast timetal, i overensstemmelse med den pågældende type af erhvervskandidat eller kombinations-erhvervskandidat. Det er vigtigt, at arbejdsgiverne ved, hvornår de kan og ikke kan regne med de studerende.

5) Faglig progression og målretning

Det er vigtigt at sikre, at der er en tydelig faglig progression gennem hele erhvervskandidatforløbet, og at uddannelsens indhold i videst muligt omfang målrettes aftagernes behov og brancher. Det kan indebære en gentænkning af meget brede obligatoriske fag til fordel for øget specialisering og anvendelsesorientering, så den studerende oplever sammenhæng mellem teori, praksis og læringsmål.

6) Trivsel

Når studerende tilbringer en stor del af deres uddannelsestid på en arbejdsplads, bliver spørgsmålet om ansvar for trivsel mere komplekst. Er det fortsat uddannelsesinstitutionen, der er den primære ansvarlige, eller er det i praksis arbejdspladsen, der har den daglige kontakt med den studerende? Det rejser spørgsmålet om, hvorvidt arbejdspladserne kan (og skal?) sikre den samme trivsel, som et traditionelt studiemiljø tilbyder.

7) Regionale forhold

Regionale forskelle bør tænkes aktivt ind, fordi udbuddet af relevante arbejdspladser varierer betydeligt på tværs af landet.

I nogle områder er der mange muligheder, mens studerende i andre regioner må acceptere et smallere felt af arbejdspladser. Det er også vigtigt at være opmærksom på transporttid, da lange pendlerture kan dræne energi og reducere tid til forberedelse og faglige aktiviteter – eller bare være en praktisk barriere i planlægningen af undervisningen. Derfor bør man overveje fleksible løsninger eller alternative placeringer, så studerende ikke stilles dårligere på grund af geografi.

8) Integration af undervisning og arbejde

Overvej modeller, hvor undervisning og arbejdsopgaver kobles tættere, fx via branche- og jobtilpassede blokforløb eller intensive undervisningsperioder. Dette kan øge relevansen af fagligt indhold, lette koordineringen mellem studie og arbejde og styrke de studerendes oplevelse af sammenhæng mellem teori og praksis.

Studerterinddragelse er essentielt i udformningen for at sikre at erhvervskandidaterne kan fortsætte med at udvikle sig som attraktive uddannelser i det lange løb. Det er derfor vigtigt at have en dialog med arbejdspladser om vigtigheden af at erhvervs-kandidatstuderende kan deltage i råd- og nævnsarbejde.

9) Tilpasning til arbejdsmarkedets realiteter

Vær opmærksom på, at erhvervskandidaten forudsætter en vis modenhed og evne til at balancere arbejdsopgaver og studie. Universiteter bør aktivt understøtte studerende og virksomheder med klare forventningsafstemninger, planlægning og onboarding, så studerende kan bidrage meningsfuldt til arbejdspladsen, samtidig med at de opnår den ønskede faglige progression.

Vilkår

1) Økonomi og løn

Studerende på erhvervskandidatuddannelser modtager som udgangspunkt ikke SU. Det er derfor væsentligt, at lønnen både afspejler det forventede timetal på den pågældende uddannelse og den studerendes mulighed for at arbejde ved siden af. Samlet set bør dette understøtte et rimeligt økonomisk grundlag, så den studerende har mulighed for at gennemføre uddannelsen og opretholde en levestandard, der er til at leve af.

2) Tilknytning til studiested og medstuderende

Tilknytning til studiested og medstuderende er vigtige parametre for at minimere frafald og sikre trivsel, hvorfor det kan være en god idé – når muligt – at lade de studerende starte på fuldtidsstudium på universitetet og senere overgå til deltidsstudium og deltidsansættelse.³ I tilfælde, hvor dette ikke er muligt, er det vigtigt at sikre at erhvervskandidater har adgang til studie-sociale fællesskaber på lige fod med fuldtidsstuderende og at der prioriteres ressourcer til dette.

3) Arbejdstid og studieforberedelse

Op mod 27 timers erhvervsarbejde, når det er mest, er meget ved siden af et deltidsstudie. Overvej hvordan timerne på arbejdspladsen tilrettelægges, og i hvilket omfang de også kan være studieforberedende. Universiteter og arbejdsgivere bør i tilrettelæggelsen af konkrete erhvervskandidater samarbejde om at sikre et forløb, som både er attraktivt og realistisk for studerende at gennemføre.⁴

³ Der vil derudover være mulighed for yderligere kombinationsmuligheder for erhvervskandidatuddannelse på henholdsvis 75, 90 eller 120 ECTS-point, hvor den første del af uddannelsen svarende til 30 eller 60 ECTS-point gennemføres som fuldtidsstudier med adgang til SU. Efterfølgende gennemføres resten af uddannelsen som deltidsstudier med et gennemsnitligt beskæftigelseskrav pr. uge, der vil blive fastsat på baggrund af varigheden af forløbet, herunder hvor stor en del af uddannelsen tilrettelægges på heltid med adgang til SU.

⁴ Uddannelsesinstitutionen kan i særlige tilfælde dispensere fra minimumstimetallet i § 10, stk. 1, nr. 1, hvis beskæftigelsen opfylder kravet om at være relevant, jf. bekendtgørelsens § 10, stk. 3.

Forsørgelsesgrundlag for studerende på erhvervskandidat- og kombinationsuddannelser

Beskæftigelseskrav*	ECTS i alt	Fordeling af ECTS på heltid / deltid	Studietid	Løn før skat**	Løn udbetalt
Erhvervskandidatuddannelser					
12 timer om ugen	75 ECTS	Alt på deltid	22 måneder	9.194 kr.	7.314 kr.
21 timer om ugen	90 ECTS	Alt på deltid	34 måneder	16.090 kr.	11.600 kr.
21 timer om ugen	120 ECTS	Alt på deltid	34 måneder	16.090 kr.	11.600 kr.
25 timer om ugen	120 ECTS	Alt på deltid	46 måneder	19.154 kr.	13.506 kr.
27 timer om ugen	120 ECTS	Alt på deltid	58 måneder	20.687 kr.	14.458 kr.
Beskæftigelseskrav*	ECTS i alt	Fordeling af ECTS på heltid / deltid	Studietid	Løn før skat**	Løn udbetalt
Kombinationsuddannelser					
17 timer om ugen	75 ECTS	30 ECTS / 45 ECTS	16 måneder	13.025 kr.	9.695 kr.
24 timer om ugen	90 ECTS	30 ECTS / 60 ECTS	22 måneder	18.388 kr.	13.029 kr.
28 timer om ugen	120 ECTS	30 ECTS / 90 ECTS	28 måneder	21.453 kr.	14.935 kr.
30 timer om ugen	120 ECTS	30 ECTS / 90 ECTS	34 måneder	22.985 kr.	15.887 kr.
Beskæftigelseskrav*	ECTS i alt	Fordeling af ECTS på heltid / deltid	Udbetalt SU	Udbetalt løn***	Løn udbetalt
Heltidskandidatuddannelser					
14 timer om ugen	75 – 120 ECTS	Alt på heltid	6.051 kr.	5.338 kr.	11.388 kr.

Kilde: Akademikernes medlemsorganisation

* Hhv. Adgangsbekendtgørelsen § 32 og Uddannelsesbekendtgørelsen § 37

** Lønindkomsten for erhvervskandidatstuderende er beregnet ud fra løntrin 1 i staten (bachelortrin)

*** Rådighedsbeløbet for heltidskandidatstuderende. Standardtimelønnen for studerende i staten, 14 timers arbejdsuge (DST registerdata), hele frikortet på SU.

For studerende, der er optaget på en erhvervskandidatuddannelse på mindre end 120 ECTS-point, forventes der dog fastsat et minimumstimetal, der kan være lavere end 25 timer om ugen i gennemsnit. Der forventes tilsvarende at kunne fastsættes et minimumstimetal, der kan være lavere end 25 timer om ugen, såfremt erhvervskandidatuddannelsen tilrettelægges med en kortere varighed i måneder. Det forudsættes, at den mere fleksible erhvervskandidat vil kunne tilrettelægges, så den varierer mellem fuldtidsbeskæftigelse og fuldtidsstudie, f.eks. inden for en halv- eller helårsnorm, så længe det ovennævnte beskæftigelseskrav bliver tilgodeset.

4) Ansættelsesform, lige vilkår og arbejdsmarkedslovgivning

Ansættelsen vil være en tidsbegrænset deltidsansættelse. Man må ikke forskelsbehandle ift. andre ansatte – der er tale om en reel ansættelse, selvom det er en del af en uddannelse. Ansættelsen er således underlagt arbejdsmarkedslovgivning generelt, herunder ferieloven, funktionærloven, arbejdsmiljøloven mv.

5) Overenskomst i det offentlige

Ansættelser i det offentlige er overenskomstdækket, og en erhvervskandidat, der er bachelor fra en akademisk uddannelse, som ansættes til akademiske opgaver i forløbet, vil være omfattet af AC-overenskomstens løn- og ansættelsesvilkår.

6) Barselsvilkår

De ansatte erhvervskandidatstuderende i det offentlige på AC-overenskomsten har samme barselsvilkår som øvrige ansatte. Modsat vil barselsvilkår på det private område som udgangspunkt ikke være overenskomstdækket, hvormed der er tale om et emne, der kan forhandles.

Obs, at man som deltidsansat får en forholdsmæssig andel af barselsdagpengene og derfor kan være ringere stillet end andre studerende/ansatte på barsel, da de i nogle tilfælde ikke har mulighed for bijob.

7) Overenskomst i det private

Der findes også private virksomheder/organisationer, som har overenskomster, der omfatter bachelorer. Ansættelsen skal i disse situationer selvfølgelig ske i henhold til de aftalte overenskomstvilkår, herunder lønvilkårene for bachelorer, blot på deltid og med tidsmæssig begrænsning. Hvor der ikke findes overenskomst, kan kontrakter med fordel udarbejdes med inspiration fra overenskomster for at sikre gode vilkår for studerende og dermed gøre erhvervskandidaten attraktiv.

8) Ansættelsens varighed og ændringer i beskæftigelse

Studerende på erhvervskandidatuddannelser skal efter optagelse opretholde relevante arbejdsforhold eller iværksætteraktiviteter gennem hele uddannelsesforløbet. Uddannelsesinstitutionen indhenter typisk dokumentation herfor mindst to gange om året.

Det er forventeligt, at nogle studerende undervejs ønsker at skifte arbejdsgiver, ændre arbejdsopgaver eller overgå til anden relevant aktivitet, ligesom de også kan miste ansættelsen undervejs. Universitetet skal i disse tilfælde tage stilling til, om det nye arbejdsforhold kan sidestilles med det oprindelige, så den studerende fortsat opfylder betingelserne for optagelse. Hvis universitetet vurderer, at det ikke kan sidestilles, kan den studerende blive overflyttet til den tilsvarende fuldtidsuddannelse. Studerende har desuden mulighed for at søge om overgang fra erhvervskandidatuddannelsen til fuldtidsstudiet⁵

Et vigtigt opmærksomhedspunkt til dette kan derfor være at udarbejde en hensigtserklæring, som tydeligt beskriver, hvad der sker, hvis en studerende mister sin ansættelse undervejs – fx overgang til fuldtidsstudiet eller dokumentation af nye relevante arbejdsforhold.

Studerende kan opleve modellen som mindre attraktiv, hvis kravene til opretholdelse af arbejdsforhold føles restriktive, hvis det er besværligt at skifte arbejdsgiver eller arbejdsopgaver, eller hvis overgangen til fuldtidsstudiet ikke er fleksibel nok til at sikre sammenhæng i både studie og ansættelse. De studerende bør have gode muligheder for vejledning ved ændringer.

9) Internationale studerende

Erhvervskandidaten kan være et stærkt redskab til at tiltrække og fastholde internationale studerende, idet den giver adgang til både uddannelse og det danske arbejdsmarked. Det kan styrke integrationen og øge sandsynligheden for, at internationale dimittender bliver i Danmark efter endt uddannelse.

⁵ Det følger af bekendtgørelsens § 13, stk. 1, at den studerende efter optagelse på erhvervskandidatuddannelsen skal opretholde den relevante beskæftigelse eller iværksættervirksomhed under hele uddannelsesforløbet. Uddannelsesinstitutionen skal mindst to gange om året indhente dokumentation herfor.

Da det også fremover må forudses, at nogle studerende undervejs i erhvervskandidatuddannelsen vil ønske at skifte arbejdsgiver eller overgå fra f.eks. iværksætteri til anden relevant beskæftigelse, er det hensigten at videreføre de gældende regler, hvorefter universitetet på baggrund af en konkret ansøgning fra en studerende vil skulle tage stilling til, om den studerendes nye beskæftigelse eller iværksættervirksomhed har en karakter, som kan sidestilles med den beskæftigelse eller iværksættervirksomhed, der dannede baggrund for den studerendes optagelse på erhvervskandidatuddannelsen. Ligeledes forventes det videreført, at hvis universitetet vurderer, at den nye beskæftigelse eller iværksættervirksomhed vil kunne sidestilles med den oprindelige, vil den studerende fortsat opfylde betingelserne for at være optaget på erhvervskandidatuddannelsen

Samtidig er det vigtigt at være opmærksom på, at internationale studerende både står overfor en overgang til et nyt uddannelsessystem og et nyt arbejdsmarked. Det stiller krav til både universiteter og arbejdspladser om aktivt at understøtte tilknytning, så de studerende får de bedste forudsætninger for at falde til fagligt og socialt.

Der er ikke nødvendigvis samme kultur for studierelevant arbejde i de internationale studerendes hjemlande, og det kan stille krav til markedsføringen af erhvervskandidatuddannelserne og formidlingen om, hvad de kan, og hvilken adgang de giver til det danske arbejdsmarked.

10) Studerende med funktionsnedsættelser

SPS (specialpædagogisk støtte) kan som udgangspunktet i dag kun tildeles studerende på videregående uddannelser, der er SU-godkendte. I forbindelse med erhvervskandidatuddannelser, som ikke er SU-berettigede, er der imidlertid åbnet for adgang til SPS. Vær derfor opmærksom på, at der med kandidatreformen lægges op til, at studerende på erhvervskandidatuddannelser kan få adgang til specialpædagogisk støtte (SPS), selvom uddannelsen ikke er SU-berettiget. Det er derfor centralt at sikre, at denne adgang også fungerer i praksis, så studerende med funktionsnedsættelser på erhvervskandidater ikke stilles ringere end studerende på ordinære kandidatuddannelser.⁶

Ligeledes kan man overveje, om der er særlige barrierer ved erhvervskandidaten, der gør den mindre attraktiv for studerende med funktionsnedsættelser, og hvordan man i så fald kan hjælpe dem.

⁶ Det fremgår af *Udkast til forslag om ændring af universitetsloven, lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser, lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser m.v., udlændingeloven og SU-loven* (Uddannelses- og Forskningsministeriet, høring 27. november 2025), at det foreslås, at studerende på erhvervskandidatuddannelser får ret til at modtage SPS under deres uddannelsesforløb. Forslaget indebærer en fravigelse af udgangspunktet om, at SPS er knyttet til SU-godkendte uddannelser.

Notatet er udarbejdet på baggrund af et rundbord med repræsentanter for aftagere arbejdspladser fra både erhvervsliv og offentlig sektor, universitetsstab samt studerende. Ved rundbordet var der deltagelse fra:

Universitetsrepræsentanter

- Copenhagen Business School (CBS)
- Syddansk Universitet (SDU), økonomi
- Københavns Universitet (KU), statskundskab

Repræsentanter for potentielle arbejdsgivere under en erhvervskandidat

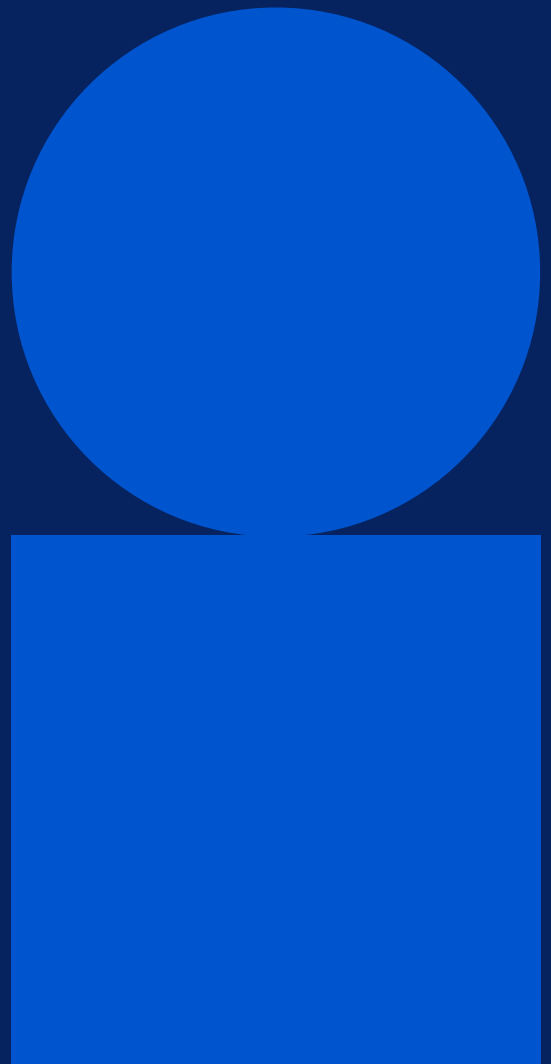
- Danske Bank
- Danske Revisorer (FSR)
- Deloitte
- Epinion
- Finansministeriet
- HBS Economics
- Valcon
- Økonomiministeriet

samt

- Danske Studerendes Fællesråd (DSF)
- Djøf

Kontakt

Astrid Gufler
Uddannelsespolitisk chef
agu@djoef.dk

Djøf

Gothersgade 133
1123 København K
33 95 97 00

djoef@djoef.dk
djoef.dk